

НАРОДНА ОПЕРА
РУСЕ

К 78/Д 96

120000868774

ДАР
от Димитър Димитров Попов

Тил Ойленшпигел

12 38
—
1994

СЕЗОН 1957 — 58 год.

447809

БАЛЕТМАЙСТОРЪТ ЗА ПОСТАНОВКАТА

През 1895 год. Рихард Шраус пише следното на Франц Вилнер, който дирижирал първото изпълнение на симфоничната му поема „Тил Ойленшпигел“: — „Не ми е възможно да дам програмен текст за „Ойленшпигел“; всичко което съм премислил облечено в думи би звучало твърде странно. Затова, нека слушателът сам си блъска главата, като слуша това, което му предлага хитрецът.“

Изявлението на композитора, както и редицата книги които са написани за народния герой Тил Ойленшпигел, също и многото народи които го обявяват за свой герой, ми дадоха повод да подготвя това произведение в хореографична форма, като нагодя сюжета по свое разбиране. Постарала съм се най-характерните черти и качества на Тил да бъдат изразени хореографически най-лаконично. Преди всичко се задълбочих в партитурата, за да извлека всичко каквото мога за Тил Ойленшпигел и хореографичната му форма да бъде близка и разбираема за публиката.

От всички литературни произведения за Тил, най-много ми хареса романът на Шарл дьо Костер, където образът на Тил е предаден най-пластично. Както в тази книга, така и в музикалната творба на Шраус се срещат много весели, кипящи от комизъм ситуации, преплетени с драматични и дълбоко трагични моменти. Около този сюжет би могло да се изгради цялостен балетен спектакъл, но за сега разполагаме само с тази твърде кратка, макар и гениално написана музика, която не е писана специално за балет. Шраус, обаче, не е имал нищо против тя да бъде използвана и за балет. Известният руски балетмайстор Вацлав Нижински още приживе на Рихард Шраус през 1919 год. поставя „Тил Ойленшпигел“.

Съдържанието което аз съставих за месята постановка е следното:

Действието се развива в Фландрия през XVI век по време на испанското владичество на Филип II. При вдигане на завесата се намираме на открит шумен пазар. След дълги странствувания, го-

нен от град на град. Тил — народният любимец е пристигнал в това градче. И тук той има много приятели, обичат го и децата, на които дава сочни плодове, ловко грабнати от сергиите на алчните продавачки. За голяма негова радост тук среща и своята любима Неле, която го е търсила навсякъде. Радостта им пораства когато срещат и добрия стар приятел на Тил — добродушният Ламе.

Преминува войник от испанската гвардия. Тил знае, че испанците го преследват и щом преминува войникът той се преоблича като продавачка от пазаря. Така преоблечен той се шегува с продавачките, които го подгонват, но щом го познават, че е преоблечения Тил, обидени, си разотиват.

Тил разпръсква стоката им и народа свободно си взема от скъпите и сочни плодове. От църквата излизат богомолци начело с кардинала. Тил подиравателно ги имитира на което народа се смее от сърце. Минава и испанския херцог със съпругата си. Докато херцогът разговаря с управителя, Тил се приближава до херцогинята и присгруквайки се на влюбен трубадур, започва с нея любовна игра. Това, обаче, забелязват минаващите испански войници, които докладват на управителя и Тил ведната е арестуван. За да покажат на народа как тежко ще бъдат наказани всички, които дръзнат да вдигнат глава срещу завоевателите испанци, докарват млади момичета, обявени уж за нещици, за да ги изгорят живи на кладата. Тил, обаче, и сега не изгубва своето настроение, а продължава да се шегува. С помощта на приятеля си Ламе, той успява да се изплъзне от ръцете на палачите. Войниците си разотиват и настроението сред народа се разведрява, започва веселие и танци. Но, ето че палачите идват на площада, за да приготвят бесилка. За кого ли?! Народът, обаче, пак се весели, защото и без друго, рано или късно злото ще дойде.

Неле е сърдита на Тил загдето непрекъснато се шегува. Тя иска да заминат за родното си място, където я мамят равните полета, които е изоставила заради Тил. Когато той я кани на танц тя му дава гръб и започва да танцува с друг. Останал сам, Тил мисли за някоя остроумна шега. И ето той се качва на покрива на църквата и от там танцува върху огънатото въже. Тази необикновена шега така развеселява народа, че никой не забелязва кога войниците са обградили площада. Един войник стреля по въжето върху което танцува Тил, който пада на земята и двама войника го хващат. Събират се съдии и управители, които оповестяват присъдата на Тил пред народа. Тъй като Тил Ойленшпигел е направил най-голямо престъпление, че се е надсмивал над духовенството и държавната власт, присъдено му е смъртно наказание . . . Народът е опечален.

Но дори и с примка на шията Тил пак се шегува. И ето, идва на помощ един неписан народен закон, който съществува от незапомнени времена, че, ако някое младо момиче се съгласи да се омъжи за осъден на смърт, който е поставен под бесилото, само тогава осъденият ще бъде помилван . . . Няколко момичета искат да спасят Тил, но не се решават. В последния момент изтичва неговата Неле и му подава ръцете си. Дори и съдиите които желаят смъртта на Тил трябва да се помирят с този всенароден закон.

Мерцедес Павлич

Тил Ойленшпигел

Балет в една картина по симфоничната поема на Рихард Щраус.

Либретото и постановка

— Мерцедес Павелч

Главен балетмайстор на Държавната
опера в Тимишоара — Н. Р. Румъния

Диригент

— Руслан Райчев

Художник

— Цанко Димитров

Асистент балетмайстор

— Тодор Иванов

Л И Ц А :

ТИЛЛ

ЛАММЕ — негов приятел

НЕЛЕ — приятелка на Т

ИСПАНСКИ ГРАНД

НЕГОВА ЖЕНА

ГРАДСКИ УПРАВИТЕЛ

ПРОДАВАЧКИ

ДЕВОЙКИ „ВЕЩИЦИ“

КАРДИНАЛ

ПЪРВИ СЪДИЯ

МЛАДИ МЪЖЕ

ЕДНА БОГОМОЛКА

ВОЙНИЦИ, СЪДИИ, ПАЛАЧИ, НАРОД, ДЕЦА и др.

Театърмайстор:

Т. Тодоров

Инспициент

Л. Хаджиева

Пом. режисьор: Отто Малеев

Зав. постанов. част: Ем. Манов

Зав. худож. осветление: Ц. Сокеров

Зав. шивашки ателиета: Й. Кисева и М. Колев

Зав. дърводелско ателие: Ст. Василев

Тапицер: Дим. Хвърчилков

Грим и фризури: В. Нанчев и Л. Дянкова

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"

1200000868774

